

เชวียนเสินอัน: บทบาทและคุณค่าของสตรีจีนในนวนิยาย เรื่อง ดุจรักดั่งห้วงดาราว้างพราย

Xuan Shen'an: The Role and Value of Chinese Women in the Novel “Love Like the Galaxy”

ศิริภรณ์ บุญประกอบ^{1*} และรัชตา มาอากาศ²

Siriporn Bunprakob^{3*} and Ratchata Maakat⁴

(Received: 19 November 2024; Revised: 7 January 2025; Accepted: 14 January 2025)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์บทบาทและคุณค่าของตัวละครหญิงเชวียนเสินอันในความสัมพันธ์ทางครอบครัวกับบุรุษภายใต้แนวคิดสามคัล้อยตามสี่คุณธรรม ที่สะท้อนบทบาทสตรีในสังคมศักดินาจีนผ่านนวนิยายเรื่อง *ดุจรักดั่งห้วงดาราว้างพราย* โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ที่วิเคราะห์บทบาทและคุณค่าของสตรีตามแนวคิดสามคัล้อยตามสี่คุณธรรม แบ่งบทบาทของสตรีออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ หลานสาวเหมือนบุตรสาว ภรรยา และมารดา ผลการศึกษาพบว่า คุณค่าของสตรีในบทบาทหลานสาวเหมือนบุตรสาว จะเป็นผู้กำหนดบทบาทของหลานสาวให้รักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของครอบครัว บทบาทภรรยา สตรีที่ปฏิบัติตามแนวคิดสามคัล้อยตามสี่คุณธรรมจะได้รับการยกย่องและให้เกียรติจากสามีและสังคม และบทบาทมารดา สตรีที่ยอมเสียสละเกียรติยศของตนเองเพื่อปกป้องและรักษาเกียรติยศของบุตรชายให้รอดพ้นจากภัยอันตราย ความสัมพันธ์ทั้งสามกลุ่มนี้สะท้อนให้เห็นถึงชะตาชีวิตของสตรีในสังคมปิตาธิปไตย ที่ให้บุรุษมีอำนาจในการกำหนดบทบาทและคุณค่าของสตรีเพื่อคำนวณผลประโยชน์และรักษาความมั่นคงของครอบครัว

คำสำคัญ: เชวียนเสินอัน, บทบาทและคุณค่าสตรี, สามคัล้อยตามสี่คุณธรรม, *ดุจรักดั่งห้วงดาราว้างพราย*

Abstract

This research analyzes the roles and values of the female character *Xuan Shen'an* in her relationships with men, based on the concept of *Three Obedience and Four Virtues*, which reflects the women's roles in Chinese feudal society, as portrayed in the novel *Love Like the Galaxy*. The study divides women's roles into three aspects: a daughter, a wife, and a mother. The study finds that women's value in

^{1*} อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา พิษณุโลก

² ดร. อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา พิษณุโลก

^{3*} Lecturer, Faculty of Business and Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Lanna Phitsanulok

⁴ Dr., Lecturer, Faculty of Business and Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Lanna Phitsanulok

* Corresponding author, E-mail: siriporn19855@gmail.com

the role of a niece-as-a-daughter is defined by the uncle, who determines the niece's role to maintain family's stability and interests. As a wife, women who follow the "Three Obedience and Four Virtues" are respected and honored by their husbands and society. In the role of a mother, women sacrifice their honor to protect and preserve the honor of their sons to ensure their safety from danger. These three groups of relationship reflect the fate of women in a patriarchal society, where men hold the power to define women's roles and values to sustain family's interests and stability.

Keywords: Xuan Shen'an, Roles and value of women, Three obedience and four virtues, Love like the galaxy

บทนำ

สังคมจีนยุคโบราณ ผู้หญิงมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้ให้กำเนิดทายาท ผู้ดูแลครอบครัวและจัดการทรัพย์สิน รวมถึงควบคุมการผลิตทางการเกษตร ซึ่งเป็นหัวใจของเศรษฐกิจครัวเรือน ด้วยบทบาทและความรับผิดชอบที่หลากหลายนี้ทำให้ผู้หญิงได้รับการเคารพและยกย่องอย่างมาก บทบาทผู้หญิงถูกมองว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญไม่เพียงแต่รักษาสมดุลของครอบครัวเท่านั้น แต่ยังเป็นผู้สร้างเสถียรภาพให้กับสังคมโดยรวมด้วย เห็นได้ชัดจากตัวอักษรจีนคำว่า "แซ่หรือนามสกุล" (姓) ที่ปรากฏคำว่า "ผู้หญิง" (女) เป็นส่วนประกอบ อันแสดงให้เห็นหลักฐานว่าผู้หญิงเป็นใหญ่ในสังคมจีนยุคโบราณที่เน้นการสืบทอดวงศ์ตระกูลทางฝ่ายหญิง (Srisinthon, 2015, p. 140) หรือแม้แต่ในตำนานโบราณของจีนที่แสดงให้เห็นบทบาทของผู้หญิงในฐานะผู้สร้าง ผู้รักษาสมดุลและความสงบของโลก สะท้อนให้เห็นถึงพลังการสร้างสรรค์ของสตรีที่เป็นเทพธิดานามว่า "หนี่ว่ว" (女娲) ผู้ซึ่งสร้างมนุษย์จากดินโคลน โดยปั้นมนุษย์ทั้งหญิงและชายให้สามารถสืบพันธุ์จนมีลูกหลานเผ่าพันธุ์มนุษย์มากมายสืบมากระทั่งปัจจุบัน (Rodsap, 2012, p. 37) จนกระทั่งสังคมจีนเริ่มเข้าสู่ยุคศักดินา โครงสร้างสังคมเริ่มมีการแบ่งแยกชนชั้นและอำนาจระหว่างเพศชายกับเพศหญิงชัดเจน ส่งผลให้บทบาทของสตรีถูกลดความสำคัญลง โดยได้รับอิทธิพลจากระบบปิตาธิปไตย (父权制) และแนวคิดสตรีนิยมของลัทธิขงจื๊อที่ลดบทบาทของสตรีลงและกำหนดบทบาทใหม่ของสตรีไว้ 3 ประการ ได้แก่ การให้ความสำคัญกับเพศชายมากกว่าเพศหญิง (重男轻女) การให้เพศชายเป็นหลักเพศหญิงคล้อยตาม (男主女从) และสถานะที่ต้องถ่อมตนของภรรยา (妻子的卑下) (Peng, 2010, pp. 223-224) ด้วยอิทธิพลดังกล่าว ทำให้สตรีถูกกำหนดบทบาทและสถานภาพ ด้วยเชื่อว่าหากสตรีทำหน้าที่ของการเป็นลูกสาว ภรรยา หรือมารดาที่ดีแล้วจะช่วยให้สังคมมีความสุข แต่หากสตรีเข้ามายุ่งเกี่ยวกับการเมือง การปกครองจะนำมาซึ่งภัยพิบัติ หรือความไม่สงบสุขในสังคม ทั้งนี้ ภาพลักษณ์สตรีในอุดมคติที่ดีของบุรุษจะต้องเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมสั่งสอนให้มีคุณสมบัติความเป็นกุลสตรีตามแนวคิดสามคล้อยตามสี่คุณธรรม (三从四德) ของขงจื๊อ โดย "สามคล้อยตาม" ปรากฏครั้งแรกในคัมภีร์อิ๋ลี้ บทซ่งฝู 《仪礼·丧服》 ว่าด้วยหลักปฏิบัติของผู้หญิงที่ต้องยึดตามชายที่เป็นหัวหน้าครอบครัวในแต่ละช่วงของชีวิต ได้แก่ สตรีที่ยังไม่ออกเรือนต้องเชื่อฟังบิดา (未嫁从父) เมื่อออกเรือนแล้วต้องเชื่อฟังสามี (出嫁从夫) และหากสามี

เสียชีวิตต้องเชื่อฟังบุตรชาย (夫死从子) ส่วน “สี่คุณธรรม” ปรากฏครั้งแรกในคัมภีร์โจวหลี่ บทเหียนกวน ตอนจิวผิน 《周礼·天官·九嫔》 ว่าด้วยคุณสมบัติ 4 ด้านที่สตรีพึงมี ได้แก่ คุณธรรมสตรี (妇德) วาจาสตรี (妇言) รูปลักษณ์สตรี (妇容) และการงานของสตรี (妇功) กล่าวได้ว่า แนวคิดสามคัล้อยตามสี่คุณธรรมถือเป็นแม่บทการศึกษาที่นำมาใช้อบรมสตรีให้อยู่ในกรอบ ค้อย ๆ แทรกซึมผ่านระบบความคิดให้สตรียอมรับและกระทำตามระเบียบ โดยที่สตรีไม่รู้ลึกถึงการครอบงำ ถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ควบคุมระบบปิตาธิปไตยให้เกิดความสงบสุข (Athitpat, 2015, p. 178) ด้วยเชื่อว่าการที่สตรีปฏิบัติตามบทบาทที่ถูกกำหนดไว้จะส่งผลให้สังคมมีความมั่นคง และถึงแม้สตรีจะมีความสามารถมากเพียงใด กลับยังต้องตกอยู่ภายใต้กรอบจารีตทางสังคมที่นำหลักสามคัล้อยตามสี่คุณธรรมมาตีกรอบบทบาทและสถานภาพสตรีอย่างเคร่งครัด (Prapagorn, 2022, p. 261) ดังนั้นแนวคิดสามคัล้อยตามสี่คุณธรรมจึงไม่ใช่เพียงแค่กรอบจารีตทางสังคมเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมืออันแยบยลที่นำมาใช้เพื่อควบคุมและรักษาระบบปิตาธิปไตยไว้ อย่างมั่นคง แนวคิดนี้สร้างและปลูกฝังให้สตรีเชื่อว่าเป็นบทบาทที่พวกเธอได้รับเป็นสิ่งที่ธรรมชาติได้กำหนดไว้แล้ว การยอมรับในบทบาทเหล่านั้นจึงถือว่าเป็นสิ่งที่เหมาะสมและดีงาม และการปฏิบัติตามกรอบจารีตนี้ยังกลายเป็นคุณธรรมที่สังคมให้ความชื่นชม

ดุจรักดังหวังดาราพร่างพราย (星汉灿烂，幸甚至哉) เป็นนวนิยายที่กวนชินเจ้อล่วน (关心则乱) แต่งขึ้นและตีพิมพ์เผยแพร่ในปี ค.ศ. 2022 ต่อมาได้นำไปสร้างเป็นละครโทรทัศน์ของประเทศจีน เรื่อง ดาราจักรรักล้นน้ำใจ (星汉灿烂·月升沧海) ซึ่งออกอากาศในช่วงปลายปี ค.ศ. 2022 ถือเป็นละครที่อยู่ในกระแสและได้รับความนิยมและได้รับความสนใจจากผู้ชมเป็นอย่างมาก ทั้งในประเทศจีนและต่างประเทศ รวมถึงประเทศไทยด้วย นอกจากนี้ยังได้รับการพูดถึงในโลกออนไลน์อย่างกว้างขวาง จนกลายเป็นกระแสที่ดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านจำนวนมาก ผู้อ่านหลายคนกลับไปค้นหาวนินยายต้นฉบับมาอ่านอีกครั้ง ด้วยเรื่องราวที่เต็มไปด้วยความเข้มข้น ทั้งในแง่การดิ้นรนเอาชีวิตรอดและความสัมพันธ์ในครอบครัว จึงทำให้นวนิยายเรื่องนี้เป็นที่จับตามองอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ลักษณะเด่นข้อหนึ่งที่พบในนวนิยายของกวนชินเจ้อล่วน คือ การสะท้อนบทบาทและคุณค่าของสตรีที่อยู่ภายใต้แนวคิดสามคัล้อยตามสี่คุณธรรมในยุคสังคมศักดินาจีน โดยการนำเสนอผ่านตัวละครหญิงเขวียนเลินอัน หรือเขวียนฮองเฮา ซึ่งมีบทบาทสำคัญที่สะท้อนถึงความเป็นกุลสตรีที่แสดงถึงคุณธรรม การปฏิบัติตน และศีลธรรมตามหลักจารีตที่บันทึกไว้ในคัมภีร์โบราณ ซึ่งควบคุมพฤติกรรมและจิตวิญญาณของผู้หญิงไม่ให้ออกนอกกรอบของบทบาทสตรีตามแนวคิดขงจื้อ

จากการค้นคว้างานวิจัยที่ศึกษาบทบาทและคุณค่าสตรีด้วยกรอบจารีตทางสังคม พบว่า ส่วนใหญ่สะท้อนให้เห็นบริบทสังคมที่ให้ความสำคัญกับเพศชายมากกว่าเพศหญิง (重男轻女) บทบาทของสตรีมักจำกัดไว้ในกรอบของความเป็นแม่ ภรรยา และลูกสาว ที่แสดงความสัมพันธ์ที่สตรีมีต่อบุรุษหรือครอบครัว ขณะเดียวกันสังคมก็มองว่าสตรีเป็นทรัพย์สินหรือเครื่องมือช่วยเสริมสถานะให้แก่บุรุษ เช่น การแต่งงานเพื่อสร้างพันธมิตร การมีลูกชายเพื่อสืบทอดวงศ์ตระกูล อาทิ Peng et al. (2022) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบ

มโนทัศน์ “สตรี” ในวรรณกรรมจีนสมัย ค.ศ. 1912-ปัจจุบัน ปรากฏให้เห็นชัดถึงมโนทัศน์ “สตรีจีน” ตามบทบาทหน้าที่ กล่าวคือ เมื่อเป็น “ลูกสาว” ต้องเชื่อฟังบิดามารดา เมื่อเป็น “แม่” ต้องพยายามดูแลลูกทำทุกอย่างเพื่อให้ลูกได้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขและปกป้องลูกจากอันตราย และเมื่อเป็น “ภรรยา” ต้องดูแลสามีพยายามรักษาปกป้องครอบครัวของตนเอง อีกทั้งต้องอดทนต่อทุกการกระทำของสามี ปราศจากการเรียกร้องใด ๆ สตรีที่ไม่ประพฤติตามจารีตจะถือว่าเป็นผู้หญิงที่ไม่ดี Prapagorn (2021) ได้ศึกษาและวิเคราะห์คุณค่าสตรีตามแนวคิดปิตาธิปไตยในสังคมศักดินาจีนจากวรรณคดีเรื่อง ความฝันในหอแดง สะท้อนให้เห็นถึงสถานภาพและบทบาทของบุรุษตามแนวคิดปิตาธิปไตยที่เหนือกว่าสตรี บุรุษสามารถกำหนดความสำคัญและคุณค่าสตรีให้เป็นไปตามความต้องการและอยู่ภายใต้อำนาจของตน เพื่อช่วยรักษาความมั่นคงของครอบครัว อีกทั้งเป็นภรรยาที่ดีเพื่อสืบทอดวงศ์ตระกูล Phothimaj & Khawperk (2020) ได้ศึกษาภาพสะท้อนการคลุมถุงชน สถานภาพและบทบาทของสตรีผ่านนิทานพื้นบ้านจีนเรื่อง “มานประเพณี” (梁祝) ฉบับเดโช บุญชูช่วย สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของสตรีในสังคมจารีตที่ถูกจำกัดอย่างชัดเจน ทั้งด้านเสรีภาพในการเลือกคู่ครองและโอกาสทางการศึกษา สิทธิของผู้หญิงถูกกำหนดให้อยู่ภายใต้การเชื่อฟังบิดามารดา เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่การแต่งงานกับคู่ครองที่ครอบครัวเป็นผู้เลือกให้ ซึ่งมองว่าเป็นหน้าที่ในการตอบแทนพระคุณของบิดามารดา บทบาทเช่นนี้สะท้อนถึงสิทธิสตรีที่ถูกตีกรอบไว้โดยสังคม แต่ในขณะเดียวกัน วรรณกรรมจีนก็แสดงให้เห็นถึงการต่อสู้ของสตรีเพื่ออิสรภาพและความเป็นตัวตน แม้จะต้องเผชิญข้อจำกัดและอุปสรรคจากสังคมก็ตาม อาทิ Anunsiriwat (2019) ได้ศึกษาแม่เหล็ก: วิเคราะห์บทบาทผู้หญิงที่ปรากฏในวรรณกรรมแปลพงศาวดารจีนเรื่อง ง่วนเฉียว สะท้อนให้เห็นว่าถ้าผู้หญิงจีนในสมัยก่อนได้ศึกษาเล่าเรียนดังเช่นผู้ชายจีนทั่วไป เธอก็จะสามารถใช้สติปัญญาและความรู้ที่ร่ำเรียนมาบริหารการได้ ดังที่แม่เหล็กปลอมตัวเป็นชายเธอก็สามารถสอบเป็นจอหงวนได้สำเร็จ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิเคราะห์บทบาทและคุณค่าของสตรีจีนในนวนิยายเรื่อง **ดุจรักดังหวังดาราพร่างพราย** โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์มุมมองของตัวละครหญิงเขวียนเสินอัน ที่มีต่อการอบจรีตทางสังคมและความสัมพันธ์ทางครอบครัวกับบุรุษในสังคมศักดินาจีน ภายใต้แนวคิดสามคัล้อยตามสี่คุณธรรมผ่านคำพูดและการกระทำในบทบาทที่หลากหลาย ได้แก่ หลานสาวที่เปรียบเสมือนบุตรสาว ภรรยา และมารดา

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์บทบาทและคุณค่าของตัวละครหญิงเขวียนเสินอันในความสัมพันธ์ทางครอบครัวกับบุรุษภายใต้แนวคิดสามคัล้อยตามสี่คุณธรรม ที่สะท้อนบทบาทสตรีในสังคมศักดินาจีนผ่านนวนิยายเรื่อง **ดุจรักดังหวังดาราพร่างพราย**

นิยามศัพท์เฉพาะ

เซวียนเสินอัน หรือเซวียนฮองเฮา (宣神谱/宣皇后) คือ ตัวละครหญิงที่มีบทบาททรงลงไปจากตัวละครเอกหญิงของเรื่อง เป็นตัวละครที่ทำให้เรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวละครเอกหญิงสามารถดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทาง รวมถึงมีความโดดเด่นในการแสดงออกทางบทบาทตามสถานภาพที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง ดุจรัสดั่งห้วงดาราร่วงพรายของกวนชินเจ้อล่วน

บทบาทและคุณค่าของสตรี หมายถึง บทบาทและคุณค่าของสตรีที่ถูกจำกัดไว้ในกรอบของความ เป็นบุตรสาว ภรรยา และมารดา ภายใต้แนวคิดสามคัล้อยตามสี่คุณธรรมของขงจื๊อที่แสดงความสัมพันธ์ที่ สตรีมีต่อบุรุษหรือครอบครัว

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกนวนิยายเรื่อง ดุจรัสดั่งห้วงดาราร่วงพราย 《星汉灿烂，幸甚至哉》 ต้นฉบับ ภาษาจีนของกวนชินเจ้อล่วน (关心则乱) ประพันธ์ จำนวน 4 เล่ม รวม 52 ตอน จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ Jiangsu Phoenix Literature and Art จำกัด ในปี พ.ศ. 2565 มาวิเคราะห์ร่วมกับฉบับแปลภาษาไทย แปลโดย ถึงเจวียน จำนวน 7 เล่ม รวม 179 ตอน จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์แจ่มใส ในปี พ.ศ. 2565 ถึง ปี พ.ศ. 2566

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้วิธีการวิจัยดำเนินไปอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการศึกษาโดยแบ่งแยกออกเป็น ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากเนื้อหาในนวนิยายเรื่อง ดุจรัสดั่งห้วงดาราร่วงพราย โดยเก็บรวบรวมข้อมูล จากบทสนทนาระหว่างตัวละครชายและหญิงที่มีความสัมพันธ์แตกต่างกันไปตามสถานภาพของตัวละคร และ บทสนทนาที่ตัวละครชายหรือหญิงที่มีการกล่าวถึงตัวละครที่กำหนดไว้

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ศึกษาเนื้อหาและรวบรวมการตีความหมายทางภาษาที่แสดงถึงการกำหนดกรอบจารีตคุณค่า สตรีจีนตามบทบาทและสถานภาพที่มีต่อบุรุษ ในฐานะหลานสาวเสมือนบุตรสาว ภรรยา และมารดา แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อแสดงให้เห็นคุณค่าของสตรีในสายตาของบุรุษ

2.2 ศึกษาบทบาทของตัวละครหญิงเซวียนเสินอันผ่านความสัมพันธ์ของตัวละคร 3 กลุ่ม ได้แก่

2.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างหลานสาวกับลุงที่เสมือนบุตรสาวกับบิดา ได้แก่ เซวียนเสินอันกับ อ๋องเจียนอัน ตัวละครกลุ่มนี้สะท้อนให้ผู้อ่านเห็นคุณค่าของสตรีในฐานะหลานสาวที่ต้องเสียสละและแบกรับ หน้าที่สำคัญ ที่มีความเกี่ยวข้องกับรากฐานความมั่นคงของวงศ์ตระกูล

2.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างภรรยากับสามี ได้แก่ เซวียนฮองเฮากับฮ่องเต้เหวิน ตัวละครกลุ่มนี้สะท้อนให้ผู้อ่านเห็นคุณค่าของสตรีในฐานะภรรยาที่มีคุณธรรมและจรรยา รู้หน้าที่ มีรูปสวย รวยฝีมือ สักคุณลักษณะแห่งสตรีในสายตาของบุรุษ

2.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างมารดากับบุตรชาย ได้แก่ เซวียนฮองเฮากับรัชทายาทจื่อคุน ตัวละครกลุ่มนี้สะท้อนให้ผู้อ่านเห็นคุณค่าของสตรีในฐานะแม่ ที่มีหน้าที่อบรมเลี้ยงดูบุตรให้เติบโตเป็นคนดี และคอยปกป้องลูกให้พ้นจากภัยอันตรายต่าง ๆ แม้ต้องแลกด้วยชื่อเสียงเกียรติยศของตนเองก็ตาม

2.3 ศึกษาแนวคิดเพื่อเป็นกรอบในการวิเคราะห์เรื่อง ดังนี้

2.3.1 แนวคิดสถานภาพและบทบาท

สถานภาพและบทบาท ประกอบด้วย “สถานภาพ” หมายถึง สถานะหรือตำแหน่งที่เป็นเครื่องมือกำหนดบทบาทของตำแหน่งนั้น ๆ ว่ามีหน้าที่ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างไร ได้แก่ สถานภาพโดยกำเนิด เป็นสถานภาพที่บุคคลได้รับ โดยไม่มีสิทธิ์เลือกเป็นอย่างอื่น เช่น สถานภาพทางเพศ สถานภาพบุตรธิดา สถานภาพพี่น้อง เป็นต้น และสถานภาพที่ได้มาภายหลัง หรือได้โดยความสามารถที่บุคคลเลือกหรือกำหนดเอง เช่น สถานภาพภรรยา สถานภาพบิดามารดา (Silabut, 2008, p. 14) “บทบาท” หมายถึง พฤติกรรมหรือหน้าที่ที่ตนเองและบุคคลอื่นคาดหวังว่าบุคคลในสถานภาพนั้นพึงจะกระทำ โดยจำแนกไว้ 3 ลักษณะ ได้แก่ บทบาทที่กำหนดไว้ให้บุคคลต้องทำอะไรบ้าง (Role Prescriptions) บทบาทที่บุคคลได้กระทำจริงเมื่ออยู่ในบทบาทนั้น (Role Descriptions) และบทบาทที่ถูกคาดหวังจากผู้อื่นว่าบุคคลที่อยู่ในบทบาทนั้น ควรปฏิบัติอย่างไร (Role Expectations) (Berlo, 1960, p. 26)

2.3.2 แนวคิดคุณค่าสตรีจีน

คุณค่า หมายถึง สิ่งที่มีประโยชน์หรือมีมูลค่าสูง (Royal Society of Thailand, 2013) การประเมินคุณค่าจึงจำเป็นต้องอาศัยกรอบความหมายที่ชัดเจนซึ่งสังคมเป็นผู้กำหนด ดังนั้นคุณค่าของสตรีจีนในสังคมศักดินาจึงมาจากค่านิยมและจารีตทางสังคมที่กำหนดให้สตรีต้องปฏิบัติตามหลักแนวคิดสามคล้อยตามสี่คุณธรรม เป็นหลักจริยธรรมสอนหญิงตามที่บ้านทักไ้วในคัมภีร์จวิต (礼记) อันเป็นคัมภีร์ที่สตรีจีนโบราณใช้ยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ เพื่อสร้างกิริยามารยาทให้งดงาม (Athitpat, 2015)

2.3.3 แนวคิดปิตาธิปไตยในสังคมศักดินาจีน

ระบบปิตาธิปไตยในสังคมศักดินาจีนของขงจื๊อ เป็นจารีตที่กำหนดบทบาทและสถานภาพของสตรีในสังคมจีนที่ต้อง “เชื่อฟัง” และ “ทำตาม” “ยกย่อง” และ “เชิดชู” บุรุษ มาเป็นบรรทัดฐานทางสังคมที่กำหนดให้บุรุษมีอำนาจและสถานภาพเหนือกว่าสตรี บุรุษในฐานะผู้นำและผู้มีอำนาจครอบงำสตรีให้ยินยอมอยู่ภายใต้อำนาจทั้งทางครอบครัว ทางสังคม ทางทรัพย์สิน หรือแม้กระทั่งทางร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ยังแบ่งแยกความแตกต่างระหว่างชายหญิง รวมถึงการแสดงออกถึงความแข็งแกร่งทางเพศ บุรุษคือเพศที่

เข้มแข็ง เด็ดเดี่ยว เป็นผู้นำ ส่วนสตรีคือเพศที่อ่อนแอ เป็นผู้ตามคอยเชื่อฟังดูแลบุตร และมีอำนาจทางสังคมที่บุรุษกระทำต่อสตรีทั้งในฐานะบุตร ภรรยา และมารดา (Prapagorn, 2021)

2.3.4 แนวคิดสามคล้อยตามสี่คุณธรรม

สามคล้อยตามสี่คุณธรรม (三从四德) เป็นคำสอนของขงจื๊อที่สตรีในสังคมศักดินาจีนยึดถือปฏิบัติเป็นค่านิยมพื้นฐาน ประกอบด้วย “สามคล้อยตาม” หมายถึง การคล้อยตามสามสิ่ง ได้แก่ สตรีในวัยเยาว์ที่ยังไม่ออกเรือนต้องปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดา (未嫁从父) หลังจากแต่งงานแล้วก็ต้องเชื่อฟังคำสามี (出嫁从夫) หากสามีเสียชีวิตก็ต้องเชื่อฟังความเห็นของบุตรชาย (夫死从子) และ “สี่คุณธรรม” หมายถึง คุณสมบัติ 4 ด้านที่สตรีพึงมี ได้แก่ มีคุณธรรม ประพฤติดี ซื่อสัตย์ต่อสามี (妇德) วาจาดี อ่อนหวาน ถูกกาลเทศะ (妇言) รูปร่างงดงาม ดูแลความสะอาด แต่งกายเรียบร้อย (妇容) และการบ้านการเรือนเรียบร้อย (妇功) (Manuratanawong & Choonharuangdej, 2019, p. 160)

2.4 สรุปผลการศึกษาโดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

บทบาทและคุณค่าของเซวียนเลนอันตามความสัมพันธ์ที่ปรากฏในเรื่อง ดุจรักดั่งห้วงดาราร่วงพรายมี 3 ประการ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างหลานสาวกับลุงที่เปรียบเสมือนบุตรสาวกับบิดา ความสัมพันธ์ระหว่างภรรยากับสามี และความสัมพันธ์ระหว่างมารดากับบุตรชาย ดังนี้

1. บทบาทและคุณค่าสตรีผ่านความสัมพันธ์ระหว่างหลานสาวกับลุงที่เปรียบเสมือนบุตรสาวกับบิดา: ตัวแทนการสร้างรากฐานความมั่นคงให้กับครอบครัว

บทบาทและคุณค่าสตรีผ่านความสัมพันธ์ระหว่างหลานสาวกับลุงที่มีความผูกพันใกล้ชิดเสมือนความสัมพันธ์ระหว่างบุตรสาวกับบิดา โดยดูจากบทบาทของเซวียนเลนอันที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าของสตรีในฐานะหลานสาว ที่ต้องเสียสละและแบกรับหน้าที่สำคัญ ที่มีความเกี่ยวพันกับรากฐานความมั่นคงของครอบครัว ดังตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏว่า

เซวียนเลนอัน (宣神谕) หญิงสาวกำพร้าที่ต้องเผชิญกับการสูญเสียบิดามารดาตั้งแต่วัยเยาว์เป็นหลานสาวของฮ่องเฉียนอัน (老乾安王) ด้วยความรักและความเมตตาของฮ่องเฉียนอันที่มีต่อหลานสาว เขาจึงรับเซวียนเลนอันมาอุปการะเลี้ยงดูเสมือนบุตรสาวของตน โดยให้ความรักและคอยดูแลเอาใจใส่ทุกด้านอย่างใกล้ชิด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเสื้อผ้า อาหาร ที่พักอาศัย รวมถึงอบรมคุณธรรมและจรรยา และปลูกฝังขนบจารีตทางสังคมอย่างเคร่งครัด ทำให้เซวียนเลนอันเติบโตขึ้นมาเป็นหญิงสาวที่งดงามทั้งรูปร่างและกิริยามารยาท อีกทั้งยังมีความรอบรู้ในขนบจารีตทางสังคม เนื้อเรื่องกล่าวถึงฮ่องเฉียนอันต้องการให้เซวียนเลนอันแต่งงานกับฮองเต้เหวิน (文帝) โดยใช้พันธสัญญาเป็นพันธมิตรด้วยการเกี่ยวดองระหว่างสองตระกูล และแม้ว่าการแต่งงานครั้งนี้เซวียนเลนอันเองจะไม่เต็มใจ แต่ด้วยความกตัญญูและนอบน้อม

ต่ออ่องเจียนอัน ในที่สุดเธอก็ยอมรับคำสั่งและยินยอมแต่งงานกับฮ่งเต๋เหวิน จนกระทั่งในเวลาต่อมาเธอก็ได้รับการสถาปนาเป็นฮ่องเฮา จักรพรรดินีองค์แรกแห่งราชวงศ์ฮั่นตะวันออก

จากเนื้อหาโดยย่อข้างต้นสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของเซวียนเลนอันที่ปฏิบัติตามแนวคิดของขงจื้อ ในหัวข้อความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับบุตรธิดาที่กำหนดให้บุตรธิดา มีความกตัญญูเป็นคุณธรรมสำคัญ กล่าวคือ สตรีเมื่อยังอยู่กับบิดามารดาของตน หรือเมื่อบิดามารดาของตนเสียชีวิตไปแล้วก็ต้องเคารพเชื่อฟัง คำสั่งสอนของหัวหน้าครอบครัว (未嫁从父或前辈) และการปฏิบัติตามคำสอนนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของความกตัญญู เห็นได้จากการที่เซวียนเลนอันยอมรับการแต่งงานกับคนที่ตนเองไม่ได้รักถือเป็นการแสดงออกถึงความกตัญญูต่อบุพการี แม้เธอจะไม่เต็มใจก็ตาม และตรงกับระบบปีตาธิปไตยในสังคมศักดินาจีนของขงจื้อ ที่กำหนดบทบาทของสตรีให้ต้อง “เชื่อฟัง” และ “ทำตาม” “ยกย่อง” และ “เชิดชู” บุรุษ แสดงให้เห็นถึงสิทธิสตรีที่ถูกตีกรอบโดยผู้ชายเป็นใหญ่ ทำให้สตรีไม่สามารถมีสิทธิมีเสียงในการตัดสินใจด้วยตนเองได้ โดยเฉพาะเรื่องการแต่งงานที่บุพการีหรือหัวหน้าครอบครัวเป็นผู้จัดแจงในการเลือกคู่ครองให้ โดยที่หนุ่มสาวอาจจะไม่เคยรู้จักหรือชอบพอกันมาก่อน ดังนั้นการแต่งงานในสังคมศักดินาจีนส่วนใหญ่จึงเป็นการแต่งงานแบบคลุมถุงชน ดังปรากฏในคำพูดของเซวียนฮ่องเฮาที่กล่าวถึงชีวิตของตนเองกับเฉิงเซาซาง (程少商) ซึ่งมีบทบาทเป็นตัวละครเอกหญิงของเรื่อง ตอนที่ 40 ความว่า

“我自小尝尽了受人摆布的滋味——让你温顺忍让，你就得温顺忍让；让你嫁给有妇之夫，你就得嫁给有妇之夫，何曾有人问过我愿不愿意？他们男人在外面行事，哪里由着女子左右？”

(Guan Xin Ze Luan, 2022, Vol. 3, pp. 331-332)

“รสชาติของการถูกบงการชีวิตซ้ำได้ลิ้มลองจนครบถ้วนมาตั้งแต่เล็ก...ให้ข้าโอนอ่อนทนยอม ข้าก็ต้องโอนอ่อนทนยอม ให้ข้าแต่งกับบุรุษที่มีภรรยาแล้ว ข้าก็ต้องแต่งกับบุรุษที่มีภรรยาแล้ว เคยมีใครถามว่าข้าเต็มใจหรือไม่ พวกบุรุษกระทำการอยู่ข้างนอก มีหรือจะยินยอมให้สตรีครอบงำ”

บทบาทของเซวียนเลนอันสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างหลานสาวกับลุงที่เปรียบเสมือนบุตรสาวกับบิดาที่กำหนดให้บุตรธิดาต้องยึดถือความกตัญญูเป็นคุณธรรมสำคัญ ซึ่งเซวียนเลนอันก็มีการประพฤติปฏิบัติที่แสดงถึงความกตัญญูต่อบุพการี โดยการเชื่อฟังและยอมรับการแต่งงานกับคนที่ตนเองไม่ได้รักตามคำสั่งของอ่องเจียนอัน ผู้เป็นลุงซึ่งมีฐานะเสมือนบิดา

2. บทบาทและคุณค่าสตรีผ่านความสัมพันธ์ระหว่างภรรยากับสามี: ภรรยาที่ดีในสายตาของบุรุษตามแนวคิดสืคณธรรม

บทบาทและคุณค่าสตรีผ่านความสัมพันธ์ระหว่างภรรยากับสามี โดยดูจากบทบาทของเซวียนเลนอันที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าของสตรีในฐานะภรรยาที่มีคุณธรรมและจรรยา ฐิพาที มีรูปสวย รวยฝีมือ ซึ่งเป็นสืคณลักษณะแห่งสตรีในสายตาของบุรุษ ดังตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏว่า

เซวียนเลนอัน เป็นตัวอย่างของสตรีที่มีความอดทนและเข้าใจในหน้าที่ของตนเอง แม้ในหัวใจจะต้องเผชิญกับความเจ็บปวด เพราะไม่ได้รับความรักที่แท้จริงจากฮ่องเต้เหวิน ผู้มีความรักมั่นคงต่อพระสนมเยวี่ (越妃) ภรรยาคนแรกของพระองค์ แต่เซวียนฮองเฮาก็ยังคงทำหน้าที่ภรรยาได้อย่างดีเยี่ยม ดังตอนที่เธอทราบว่าฮ่องเต้เหวินแต่งภรรยาแล้ว แต่ลุงของเธอยังบงการให้เธอแต่งงานกับฮ่องเต้ เธอก็จำยอมแต่งงานด้วยความกตัญญู หรือในคราวที่เธอยอมรับตำแหน่งฮองเฮา แม้จะรู้ว่าตำแหน่งนี้เต็มไปด้วยอุปสรรคและอันตราย แต่เธอก็ยอมรับตำแหน่งนี้ด้วยหน้าที่ตามคำสั่งของฮ่องเต้ แสดงให้เห็นถึงค่านิยมของสังคมศักดินาจีนที่กำหนดให้สตรีจักต้องเชื่อฟังและทำตามคำสั่งของบุรุษ แม้ว่าจะขัดต่อความรู้สึกหรือเหตุผลของตนเองก็ตาม แม้แต่ฮ่องเต้ผู้เป็นสามีเองก็เข้าใจและเห็นใจในสถานการณ์ที่เซวียนฮองเฮาต้องเผชิญดีว่าสตรีไม่ได้มีอิสระหรืออำนาจในการตัดสินใจด้วยตนเอง ทุกสิ่งล้วนต้องอยู่ภายใต้การตัดสินใจของบุรุษ ดังปรากฏในบทสนทนาของเซวียนฮองเฮากับฮ่องเต้เหวินที่บรรยายถึงความเจ็บปวดในใจของเธอที่ต้องเผชิญกับชะตาชีวิตที่บุรุษขีดเส้นไว้ ตอนที่ 41 ความว่า

宣后道：“我这一辈子都是被人推着走的，有许多事我明知不妥，依旧随波逐流。当初我知道你已娶妻了，可舅父叫我嫁，我就嫁了。后来你要立我为后，我看着布满朝堂的景升功臣，我就知道这后位上长满了荆棘，可我还是受封了。”

皇帝烦躁道：“这都不是你的错！你一个孤苦无依的女儿，哪里由得你做主！”

(Guan Xin Ze Luan, 2022, Vol. 4, p. 12)

เซวียนฮองเฮา: “ชีวิตของหม่อมฉันล้วนถูกผู้อื่นผลักดันให้เดิน มีหลายเรื่องทั้งที่รู้ว่าไม่เหมาะสม หม่อมฉันก็ยังปล่อยให้ตัวเองลอยไปตามกระแสน้ำ เมื่อแรกหม่อมฉันรู้ว่าพระองค์แต่งภรรยาแล้ว ทว่าท่านลุงให้หม่อมฉันแต่ง หม่อมฉันก็แต่ง ต่อมาพระองค์จะแต่งตั้งหม่อมฉันเป็นฮองเฮา หม่อมฉันเห็นกลุ่มขุนนางเมืองจิ้งเชิงอยู่เต็มราชสำนักก็รู้ได้ว่าบนที่นั่งของเฮานี้ปกคลุมไปด้วยหนาม กระนั้นหม่อมฉันกลับยังคงรับการแต่งตั้งนั้นมา”

ฮ่องเต้เหวิน: “นี่ล้วนไม่ใช่ความผิดของเจ้า! เจ้าเป็นสตรีตัวคนเดียวไร้ที่พึ่ง มีหรือเจ้าจะตัดสินใจตามความต้องการของตนเองได้”

ด้วยความที่เซวียนสองเฮาได้รับการอบรมสั่งสอนตั้งแต่วัยเยาว์ในเรื่องกิริยามารยาทและขนบธรรมเนียมทางสังคม เธอจึงเป็นผู้หญิงที่มีความประพฤติและปฏิบัติตนอย่างเคร่งครัดตามหลักคำสอนของขงจื๊อ โดยเฉพาะเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสามีและภรรยาว่า ภรรยาต้องซื่อสัตย์ ให้เกียรติ เชื่อฟัง และปฏิบัติตามสามี (出嫁从夫) ในขณะที่สามีมีหน้าที่เป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับภรรยา หลังจากที่เซวียนสองเฮาได้อภิเษกสมรสกับฮ่งเต๋เหวินและเข้ามาประทับในวังหลวง ซึ่งเป็นช่วงที่ฮ่งเต๋เหวินกำลังเริ่มวางรากฐานการปกครองและจัดตั้งราชสำนัก ฮ่งเต๋เหวินทรงเน้นความสมถะและความมัยยัสต์ ทรงใช้ตำหนักอ่องหลังเก่ามาเป็นวังหลวง ตกแต่งอย่างเรียบง่ายและไม่หรูหรา ซึ่งเซวียนสองเฮาก็ปฏิบัติตามแนวทางของฮ่งเต๋เหวินด้วยความเคร่งครัด โดยให้ความสำคัญกับความเรียบง่ายในข้าวของเครื่องใช้และการตกแต่งภายในตำหนักนางชีว เห็นได้จากคำพูดของหวังหลิง (王玲) หลานสาวของเซวียนสองเฮา ที่บอกเล่าชีวิตความเป็นอยู่ในช่วงเยาว์วัยภายในตำหนักนางชีว ว่าสมัยที่เธออยู่นั้น ข้าวของเครื่องใช้ภายในห้องของเธอล้วนเป็นเครื่องเคลือบลวดรักแดงประดับทองคำ ปูด้วยผ้าแพร ซึ่งสะท้อนถึงความหรูหราฟุ้งเฟ้อที่มีในอดีต แต่กลับแตกต่างจากห้องที่เจิ้งเซ่าซาง ว่าที่ภรรยาของจื๊อเซิ่ง บุตรบุญธรรมของเซวียนสองเฮาพักอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งดูขม่อม ข้าวของเครื่องใช้ก็เรียบง่าย สอดคล้องกับแนวทางของเซวียนสองเฮาที่ทรงเคร่งครัดเรื่องการเมืองและการใช้ชีวิตเรียบง่าย แสดงให้เห็นถึงการคล้อยตามหลักการและแนวทางที่ฮ่งเต๋เหวินทรงตั้งไว้ใน การปกครองราชสำนัก การมีชีวิตในตำหนักนางชีวจึงไม่ได้สะท้อนถึงความหรูหรา แต่เป็นการยึดมั่นในค่านิยมที่สำคัญต่อการสร้างฐานะของราชสำนักในยุคของพระองค์ ดังปรากฏในบทสนทนาของหวังหลิงกับเจิ้งเซ่าซางที่บรรยายถึงสภาพความเป็นอยู่ในตำหนักนางชีว ตอนที่ 22 ความว่า

王玲道：“这里摆设真是冷清简陋，看来姨母待你也不过如此，我小时候住宫里时，用的可是清一色的剔红镂金漆器，铺的是蛟绡锦缎，点的香是凤犀鼓，饮的是…”

程少商道：“陛下厉行节俭，皇后内寝的摆设我也是见过的，什么剔红镂金，什么蛟绡锦缎，你说什么大话呢？信口开河，也不怕闪了舌头，不如我这就将这话告诉皇后去？”

(Guan Xin Ze Luan, 2022, Vol. 2, p. 189)

หวังหลิง: “เครื่องประดับตกแต่งในนี้ดูขม่อมและเรียบง่ายเสียจริง ดูท่าท่านป้าข้าจะติดอเจ้าก็แค่นี้เอง ตอนเด็กข้าอยู่ในวัง ของใช้ล้วนเป็นเครื่องเคลือบเงาลวดรักแดงประดับทองคำ จุลลายนแบบเดียวกันทุกชิ้น ปูด้วยผ้าต่วนแพรบางล้ำค่า จุดเครื่องหอมเพิงชี่กู เครื่องดื่มคือ.....”

เจิ้งเซ่าซาง: “ฝ่าบาททรงเคร่งครัดเรื่องการมัยยัสต์ เครื่องเรือนในห้องบรรทมของสองเฮาข้าเคยเห็นมาแล้ว เครื่องเคลือบเงาลวดรักแดงประดับทองคำจุลลายนอันใด ผ้าต่วนแพรบางล้ำค่าอันใด เจ้าคุยโบริประสาอะไรกัน พูดส่งเดชไปเรื่อย ไม่ยกกลวลันเคล็ด มีผู้ข้าเอาคำพูดนี้ไปพูดสองเฮาเดี๋ยวนี้เลยเป็นอย่างไร”

หรือแม้แต่ในตอนที่ฮ่องเต้เหวินทรงอยากจัดงานวันคล้ายวันพระราชสมภพของเซวียนสองเฮาให้ใหญ่โต เธอก็มีการใช้ถ้อยคำเปรียบเปรยว่าเมื่อผู้นำทำอะไร คนที่อยู่ภายใต้การปกครองก็มักทำตามเช่นนั้น หากฝ่าบาทมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมความมั่งคั่ง ก็ไม่ควรเอาความปรารถนาส่วนตัวที่ดูเหมือนเล็กน้อย มาส่งผลกระทบต่อสิ่งที่ทำมาแล้วให้สูญเปล่า แสดงให้เห็นถึงการคล้อยตามสามีและควมมีคุณธรรมและจรรยา (妇德) ของเซวียนสองเฮาที่คำนึงถึงผลกระทบต่อประชาชน ที่ต้องทำงานหนัก หรือสูญเสียแรงงานและทรัพยากรจำนวนมากเพื่อสนองความต้องการของฮ่องเต้ ดังที่กล่าวถึงบรรณาการที่ส่งเข้าวัง ซึ่งท้ายที่สุดก็มาจากหยาดเหงื่อและแรงกายของประชาชน ดังปรากฏในคำพูดของเซวียนสองเฮาที่กล่าวกับเซาซางถึงการทูลขอคัดค้านไม่ให้ฮ่องเต้จัดงานวันเกิดของเธอ ตอนที่ 25 ความว่า

“所谓上有所好，下必从焉。陛下既然力倡节俭，就不该因一己之私一人所好而前功尽弃。身处至尊之位，哪怕只动一个小小的念头，驱役的也可能是成千上万的民众，到时候送进宫里的无数贡献，还不知有多少来自民脂民膏…”

(Guan Xin Ze Luan, 2022, Vol. 2, pp. 276-277)

“ดังคำว่าคนเบื้องบนปฏิบัติเยี่ยงไร คนเบื้องล่างย่อมเอาเยี่ยงอย่าง ในเมื่อฝ่าบาทมุ่งมั่นส่งเสริมเรื่องการมั่งคั่ง ก็ไม่ควรให้ความสำคัญปรารถนาส่วนตัวเพียงเล็กน้อยทำให้ทุกอย่างที่ทำมาก่อนหน้านี้ต้องสูญเปล่า ต่อให้ผู้หนึ่งอยู่บนตำแหน่งสูงสุดบังเกิดความคิดเพียงเล็ก ๆ ก็อาจจะต้องใช้แรงงานราษฎรนับร้อยนับพัน ถึงเวลานั้นบรรณาการนับไม่ถ้วนที่ส่งเข้าวังจะมาจากหยาดเหงื่อเลือดเนื้อของชาวบ้านเท่าใดก็สุดจะรู้ได้”

หากกล่าวถึงกิริยามารยาทและรูปโฉม (妇容) ของเซวียนสองเฮาแล้ว ย่อมทำให้ผู้ที่ได้พบเห็นเกิดความเคารพและชื่นชม เช่นเดียวกับเจิงเซาซางเมื่อได้เข้าเฝ้าเซวียนสองเฮาครั้งแรก ความงามของสองเฮาถึงกับดึงดูดสายตาของเธอราวกับรัศมีของไข่มุกที่เปล่งประกายจากท้องทะเล เจิงเซาซางได้เปรียบเทียบความงามของสองเฮาดุจไข่มุกอันล้ำค่า ซึ่งบิดาของเธอเคยมอบให้และเห็นความมั่งคั่งงามของไข่มุกเหล่านั้นแจ่มชัดความงามของสองเฮา แสดงให้เห็นถึงการยกย่องเชิดชูสองเฮาอย่างจริงใจ ดังปรากฏในคำพูดของเจิงเซาซางที่กล่าวกับบิดาถึงความงามของเซวียนสองเฮา ตอนที่ 18 ความว่า

“欸，阿父，皇后娘娘长得比阿母还好看…前阵子阿父不是给了女儿几颗海边来的珍珠吗。皇后娘娘就像那海珠一样耀眼辉煌，光华夺目呢。”

(Guan Xin Ze Luan, 2022, Vol. 2, p. 148)

“ท่านพ่อเจ้าคะ สองเฮาทรงนำมอมากกว่าท่านแม่เสียอีก...พักก่อนท่านพ่อมอบไข่มุกจากท้องทะเลให้ลูกหลายเม็ดมิใช่หรือ สองเฮาทรงเจิดฉายทอรัศมีจับตาตั้งไข่มุกทะเลเหล่านั้นเลย”

หากกล่าวถึงวาจาสุภาพดี (妇言) ของเซวียนฮองเฮา จากประสบการณ์ในวัยเยาว์ ทำให้เธอต้องรู้จักสำรวจคำพูดและวางตัวให้เหมาะสมเพื่อความอยู่รอด ดังนั้นเธอจึงสอนบุตรสาวให้ใช้ชีวิตอย่างระมัดระวัง โดยเฉพาะเรื่องคำพูดและการกระทำ พร้อมทั้งตระหนักว่าภายในวังหลวงนั้นไม่สามารถแสดงออกได้ตามใจหรือต้องการแย่งชิงสิ่งใด ๆ ได้ตามใจปรารถนา ดังปรากฏในคำพูดของเซวียนฮองเฮาที่กล่าวกับองค์หญิงห้า ตอนที่ 28 ความว่า

“予年少时过得不甚容易，须得谨言慎行，凡事不能争抢 …”

(Guan Xin Ze Luan, 2022, Vol. 3, p. 12)

“วัยเยาว์ข้าผ่านมาไม่ถนัด จำเป็นต้องสำรวจคำพูด ระมัดระวังการกระทำ ทุกเรื่องไม่อาจแย่งชิง...”

หากกล่าวถึงเรื่องการบ้านการเรือน (妇功) ของเซวียนฮองเฮา ในสายตาของฮ่องเต้เหวินนับได้ว่าเธอมีความรอบรู้และเชี่ยวชาญเป็นอันดับต้น ๆ ของเมืองหลวง ไม่ว่าจะเป็นทักษะการเย็บปักถักร้อย เช่น การปักผ้า สวมไหม ทอผ้า ถักเชือก และตัดเย็บเสื้อผ้า รวมถึงทักษะด้านงานครัวพื้นฐาน เช่น การทำเต้าซี่ การหมักเครื่องปรุงรสจากเนื้อสัตว์ และการบ่มสุรา ครั้นเมื่อถึงเวลาที่หลิงบู๊อิ (凌不疑) บุตรบุญธรรมของพระองค์จะแต่งงาน ฮ่องเต้เหวินจึงมีรับสั่งให้เจิงเซาซาง ว่าที่ลูกสะใภ้มาเรียนรู้ขนบธรรมเนียมและมารยาทในวังหลวงจากเซวียนฮองเฮา เพื่อเตรียมตัวเป็นกุลสตรีที่สมบูรณ์ก่อนออกเรือนกับหลิงบู๊อิ แสดงให้เห็นถึงความรู้ความชำนาญของเซวียนฮองเฮาในด้านการบ้านการเรือน ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่บุรุษมองว่าเป็นสิ่งสำคัญของกุลสตรีที่ควรค่าแก่การยกย่องและยึดถือเป็นแบบอย่าง

บทบาทของเซวียนฮองเฮาสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยาในอุดมคติตามแนวคิดสี่คุณธรรมาภยไต้กรบจาริตทางสังคม ซึ่งกำหนดบทบาทและคุณค่าสตรีที่ดีต้องเชื่อฟังและเคารพสามีอย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งมีคุณธรรมและจรรยา สามารถสนับสนุนและช่วยเหลือสามีได้อย่างดี เซวียนฮองเฮาจึงเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนของการปฏิบัติตามแนวคิดสี่คุณธรรม ที่แสดงให้เห็นภาพลักษณ์ของภรรยาที่ดี คือ การมีคุณธรรมและจรรยา สุภาพดี มีรูปสวสวย รวยฝีมือ ถึงจะได้รับการยกย่องและให้เกียรติจากสามี ทั้งยังสามารถเป็นที่เชิดหน้าชูตาให้กับสามีได้อย่างมีศักดิ์ศรี ด้วยคุณสมบัติเหล่านี้ เธอจึงได้รับตำแหน่งฮองเฮา

3. บทบาทและคุณค่าสตรีผ่านความสัมพันธ์ระหว่างมารดากับบุตรชาย: การปกป้องที่ต้องแลกด้วยชื่อเสียงและเกียรติยศของตน

บทบาทและคุณค่าสตรีผ่านความสัมพันธ์ระหว่างมารดากับบุตรชาย คือ มารดาต้องมีความเมตตาต่อบุตร สั่งสอนอบรมบุตรด้วยความรัก ปกป้องบุตรยามมีภัย โดยดูจากบทบาทของเซวียนฮองเฮาที่แสดงให้เห็น

เห็นถึงคุณค่าของสตรีในฐานะแม่ที่มีหน้าที่อบรมเลี้ยงดูบุตรให้เติบโตเป็นคนดี และคอยปกป้องลูกให้พ้นจากภัยอันตราย แม้ต้องแลกด้วยชื่อเสียงเกียรติยศของตนเอง ดังตัวอย่างบทสนทนาที่ปรากฏในเรื่องต่อไปนี้

เซวียนฮองเฮากับฮ่องเต้เหวินมิงบุตรธิดาด้วยกัน 4 พระองค์ ได้แก่ องค์หญิงใหญ่ (大公主) องค์ชายใหญ่ (大皇子) องค์ชายรอง (二皇子) และองค์หญิงห้า (五公主) ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ชายใหญ่จื่อคุนกับเซวียนฮองเฮาในฐานะแม่และลูกชาย สะท้อนให้เห็นถึงระบบความสัมพันธ์ทางสังคมในยุคศักดินาจีนได้อย่างชัดเจน เนื่องจากบุตรชายคนโตที่เกิดจากภรรยาเอกมีสิทธิในการได้รับตำแหน่งรัชทายาท (太子) เพื่อสืบทอดตำแหน่งต่อจากองค์จักรพรรดิ เซวียนฮองเฮาจึงมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการอบรมเลี้ยงดูและให้ความรักแก่รัชทายาทจื่อคุนตั้งแต่วัยเยาว์ เพื่อให้เขาเติบโตขึ้นเป็นผู้นำที่เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม ศีลธรรม และประพฤติตนตามขนบธรรมเนียมจารีตของสังคม เธอมุ่งมั่นและทุ่มเททั้งความรักความเอาใจใส่ในฐานะแม่ ด้วยการอบรมสั่งสอนรัชทายาทจื่อคุนในเรื่องความกตัญญูต่อบุพการี การเคารพรักผู้อาวุโส และการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมจารีตของสังคมมาตั้งแต่วัยเยาว์จนเติบโตใหญ่ตามหลักคำสอนของขงจื้อ ที่เน้นย้ำความสัมพันธ์ระหว่างมารดากับบุตรว่ามารดาต้องมีความเมตตาต่อบุตร ในขณะที่บุตรต้องตอบแทนความรักของมารดาด้วยความเคารพและเชื่อฟัง ตัวอย่างในตอนที่ 37 ผู้ประพันธ์ได้นำเสนอภาพความสัมพันธ์ผ่านตัวละครรัชทายาทจื่อคุน ที่ยึดมั่นในคำสอนของมารดาและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดตั้งแต่วัยเยาว์ เนื่องจากรัชทายาทได้รับการปลูกฝังให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรมและความรับผิดชอบตั้งแต่วัยเยาว์ ไม่เพียงต้องรับหน้าที่อันหนักหน่วงของการเป็นว่าที่ประมุขแผ่นดิน แต่ยังต้องคอยระวังและสังเกตคนรอบตัว ไม่ว่าจะเป็นการตรวจสอบการกระทำผิดของคนในใจหรือการกำจัดผู้ที่ขี้โกงและใช้อำนาจในทางที่ผิด สิ่งเหล่านี้ไม่ตรงกับความต้องการของจื่อคุน ทำให้เขารู้สึกเหนื่อยล้าและอัดอัดกับชีวิตที่เต็มไปด้วยความกดดัน จนเกิดความปรารถนาที่อยากสละตำแหน่งและชีวิตที่เต็มไปด้วยความกดดันนี้ออกไปเพื่อแสวงหาอิสรภาพในแบบที่ตนเองต้องการ ดังปรากฏในคำพูดของรัชทายาทที่กล่าวกับเจิงเซาซางถึงบทบาทและหน้าที่ของบุตรที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งสอนของมารดา ความว่า

“其实，我在这东宫位上这些年，真是好生疲惫。从小被耳提面命要谨慎谨勉，要友爱孝悌，要一直提防有人害你，要时时注意你所信任重用的人有没有贪赃枉法、欺下瞒上！若有，我就要毫不留情地手起刀落除掉他们！有时想想，我真愿意像外大父推让家产一样，让出这储君之位…”

(Guan Xin Ze Luan, 2022, Vol. 3, pp. 253-254)

“ความจริงแล้ว ตลอดหลายปีที่ข้าอยู่ในตำแหน่งรัชทายาท ข้ารู้สึกเหนื่อยล้าเหลือเกิน แต่เล็กมาถูกพร่ำสอนให้ต้องสุ่มนอบน้อมขยันหมั่นเพียร มิได้ตรึงจิต กตัญญูบุพการี รักใคร่พี่น้อง ต้องระแวงระวังเสมอว่า จะมีใครคิดร้าย ต้องสังเกตอยู่ทุกเมื่อว่าคนที่ไว้วางใจมอบหน้าที่สำคัญไปนั้นโกงกินละเมิดกฎหมาย ใช้อำนาจข่มเหงคนเบื้องล่างปกปิดคนเบื้องสูงอยู่หรือไม่

หากพบว่า มี ข้าก็จะต้องเงื้อมมือลงดาบ กำจัดพวกเขาทิ้งอย่างไม่ปรานี บางครั้งมาคิดดูแล้ว ข้าก็ปรารถนาเหลือเกินที่จะเอาอย่างการยกทัพยี่สิบของท่านตา สละตำแหน่งหน้าที่ประมุขแผ่นดินนี้ออกไปเช่นกัน”

ความมุ่งมั่นของเซวียนสองเฮาในการปลูกฝังจริยธรรม ขนบธรรมเนียม และค่านิยมทางสังคมให้แก่รัชทายาทตั้งแต่วัยเยาว์ เพื่อให้เขาเติบโตขึ้นเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม ซื่อตรง และมีจิตใจเมตตา เป็นสิ่งที่เซวียนสองเฮาภูมิใจอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม เธอก็ตระหนักดีว่าคุณสมบัติเหล่านี้อาจไม่เพียงพอสำหรับการเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง เพราะรัชทายาทยังขาดทักษะด้านการบริหารจัดการและความเด็ดขาดในการตัดสินใจ ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญในการปกครองบ้านเมือง

นอกจากนี้ เซวียนสองเฮายังตระหนักได้ว่าลักษณะนิสัยและความต้องการของบุตรชายน่าจะเหมาะสมกับชีวิตที่สงบสุขและเรียบง่ายเช่นเดียวกับบิดาของเธอ มากกว่าที่จะต้องทนอยู่ในกรอบของหน้าที่อันหนักหน่วงในฐานะรัชทายาท อย่างไรก็ตาม ด้วยความรักและความห่วงใยในฐานะแม่ ท้ายที่สุดพระองค์ยังคงมีความปรารถนาอย่างยิ่งที่จะให้บุตรชายของตนสามารถนั่งในตำแหน่งรัชทายาทได้อย่างมั่นคงและปลอดภัย ดังปรากฏในคำพูดของเซวียนสองเฮาที่กล่าวกับฮ่องเต้ถึงความรู้สึกของมารดาที่มีต่อบุตรชาย แม้ว่าเธอจะยินดียกย่องตำแหน่งรัชทายาทที่บุตรชายได้รับ แต่ในขณะเดียวกันเธอก็มีความกังวล และยอมรับว่าบุตรของตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งรัชทายาท ตอนที่ 41 ความว่า

“后来陛下立子昆为太子，我不能说没有暗暗高兴过。陛下的那些同乡功臣再不愿看我坐在后位上，可将来还得奉我的儿子为君主！我只要忍下去，终究能云开雾散。可是后来子昆慢慢长大，我看着他一日日越来越像我的父亲，我就知道云雾散不了了…我早知许多股肱不喜我们母子，可是如果子昆能像陛下一样英明睿智，或像三皇子一样果敢刚强，我相信你他的储位是能稳当的…可偏偏，他像我的父亲！”

(Guan Xin Ze Luan, 2022, Vol. 4, p. 12)

“ต่อมาฝ่าบาทแต่งตั้งจื่อคุนเป็นรัชทายาท หม่อมฉันไม่อาจปฏิเสธได้ว่าไม่เคยลอบยินดี เหล่าขุนนางผู้มีคุณความชอบและมาจากบ้านเกิดเดียวกันกับฝ่าบาทเหล่านั้น ต่อให้ไม่ปรารถนาให้หม่อมฉันนั่งอยู่ในตำแหน่งฮ่องเฮาสักเพียงใด แต่ต่อไปวันหน้าก็ต้องเคารพยกย่องบุตรชายหม่อมฉันเป็นเจ้าเหนือหัวอยู่ดี! ขอเพียงหม่อมฉันอดกลั้นต่อไป ท้ายที่สุดเมฆหมอกย่อมสลายลงจนได้ ทว่าต่อมาเมื่อจื่อคุนค่อย ๆ เติบโตใหญ่ หม่อมฉันเห็นเขานับวันยิ่งคล้ายบิดาของหม่อมฉันมากขึ้นทุกที หม่อมฉันก็รู้ว่าเมฆหมอกนั้นจะไม่มีวันจางหาย... หม่อมฉันรู้แต่แรกแล้วว่าเหล่าขุนนางจำนวนมากไม่ชอบพวกเราแม่ลูก แต่หากจื่อคุนเก่งกาจปราดเปรื่องได้เช่นฝ่าบาท หรือเฉียบขาดแข็งแกร่งได้เช่นเจ้าสาม หม่อมฉันเชื่อว่าตำแหน่งรัชทายาทของเขาย่อมมั่นคง แต่น่าเสียดายที่เขากลับคล้ายบิดาของหม่อมฉัน!”

“我真的，真的，从来没有嫌弃过子昆，他只是坐错了位置。他应该像我的父亲一样，在山间筑屋开园，每日煮酒看书，与妻儿宁馨和乐，闲来游历访友，写诗唱赋，著书立说——若是如此，他也能像我父亲一样德名远扬，人人夸赞。可他偏偏做了储君，就如坐于刀剑锋刃之上，每日寝食难安…”

(Guan Xin Ze Luan, 2022, Vol. 4, p. 12)

“หม่อมฉันไม่เคยเลยจริง ๆ ที่จะรังเกียจจื้อคุน เขาเพียงแค่นั่งผิดตำแหน่งไปก็เท่านั้น เขาควรได้ใช้ชีวิตเช่นบิดาของหม่อมฉัน ปลูกเรือนจัดสวนอยู่บนเขา ทุกวันดื่มสุราอ่านตำรา ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขอยู่กับภรรยาและบุตร ยามว่างก็ออกท่องเที่ยวเยี่ยมเยือนมิตรสหาย แต่งบทกวีขับโคลงกลอน และเขียนตำราเสนอหลักคิด ...หากเป็นเช่นนี้ เขาก็จะได้เป็นที่สรรเสริญมีชื่อเสียงด้านคุณธรรมขจรไกลเช่นเดียวกับบิดาของหม่อมฉัน แต่ทว่าเขากลับเป็นรัชทายาท ซึ่งไม่ต่างจากนั่งอยู่บนคมดาบ ทุกวันกินนอนก็ยากที่จะสบายใจ”

ด้วยลักษณะนิสัยของรัชทายาทที่มีความโอบอ้อมและเชื่อใจผู้อื่นมากเกินไป ทำให้เขาตกอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงภัยและนำไปสู่ความวุ่นวายในราชสำนักหลายครั้ง สิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงการไร้ความสามารถในการปกครองและความไม่เหมาะสมต่อการดำรงตำแหน่งรัชทายาท ซึ่งทำให้เซวียนฮ่องเฮา ผู้เป็นมารดากังวลใจอย่างยิ่ง เนื่องจากการปลดรัชทายาทอาจก่อให้เกิดข้อกล่าวหาและนำพาบุตรชายของพระองค์ไปสู่อันตราย ด้วยความรักและความห่วงใยในฐานะแม่ เซวียนฮ่องเฮาจึงตัดสินใจทูลขอให้ฮ่องเต้ปลดตนออกจากตำแหน่งฮ่องเฮา โดยกล่าวอ้างว่าตนมีจิตใจริษยาและอาฆาตพระสนมเยวี่ เพื่อปกป้องให้บุตรชายไม่เป็นฝ่ายออกจากตำแหน่งรัชทายาท การกระทำนี้สะท้อนถึงความเสียสละและความรักอันยิ่งใหญ่ของมารดาที่มีต่อบุตรชาย ดังปรากฏในบทสนทนาของเซวียนฮ่องเฮากับฮ่องเต้ที่กล่าวถึงความเสียสละของมารดาที่พร้อมจะยอมแลกเกียรติยศของตนเองเพื่อปกป้องบุตรของตน ตอนที่ 41 ความว่า

宣后道：“陛下，您还是废了我吧，然后立越恒为后，那么子端就能顺理成章地进东宫了。我是个无能的母亲，没把孩子们教好。其余几个主意大得很，用不着我关照，只有子昆——陛下若要废储，必要安上罪名，我实在不忍心。还是废了我吧，过上一两年，让子昆以礼法不合的名义自辞储位，便皆大欢喜了。”

皇帝道：“可是这几十年来你并无过错，怎能废后！”

宣后道：“只有废了我，太子才能无过脱身，老三和三位小皇子才能对皇位死心。死了心，就能活顺当了。请陛下成全一个母亲的心愿吧。”

(Guan Xin Ze Luan, 2022, Vol. 4, pp. 12-13)

เชวียนสองเฮา: “ฝ่าบาทเพคะ ทรงปลดหม่อมฉันเถิด แล้วแต่งตั้งเยี่ยงเหิงเป็นสองเฮาแทน เชนนี้จื่อตวนก็จะเข้าตำหนักบุรพาได้อย่างชอบธรรม หม่อมฉันเป็นแม่ที่ไร้ความสามารถ ไม่อาจสั่งสอนลูก ๆ ได้ดี ลูก ๆ ที่เหลือล้วนความคิดแพรวพราว ไม่จำเป็นต้องให้หม่อมฉันดูแล มีก็แต่จื่อคุณ....หากฝ่าบาททรงปลดรัชทายาทยอมตั้งข้อหาให้เขา หม่อมฉันทำใจไม่ได้จริง ๆ ทรงปลดหม่อมฉันดีกว่า ผ่านไปสักปีสองปีค่อยให้จื่อคุณอ้างว่ามารดาไม่ได้นั่งตำแหน่งสองเฮาแล้ว เขานั่งตำแหน่งรัชทายาทไม่ถูกตามจารีต ขอลงจากตำแหน่งเอง เชนนี้ก็จะขึ้นมื่นด้วยกันทุกฝ่าย”

สองเต้: “แต่ว่าหลายสิบปีที่ผ่านมาเจ้าไม่ได้มีความผิดเลยนะ เราจะปลดเจ้าได้อย่างไรกัน!”

เชวียนสองเฮา: “มีเพียงปลดหม่อมฉันเสียเท่านั้น รัชทายาทจึงจะพ้นจากความผิด เจ้ารองกับองค์ชายน้อยอีกสามคนจะได้ตัดใจจากบัลลังก์ได้ เมื่อตัดใจแล้วก็จะใช้ชีวิตได้ราบรื่นเหมาะสม ขอฝ่าบาทโปรดทรงเมตตาต่อความปรารถนาของมารดาผู้หนึ่งด้วยเถิดเพคะ”

บทบาทของเชวียนสองเฮาสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างมารดากับบุตร โดยเน้นย้ำหน้าที่ของมารดาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้เติบโตเป็นคนดี และปกป้องบุตรจากภัยอันตราย อันเป็นการแสดงออกถึงสัญชาตญาณความเป็นแม่ที่พร้อมเสียสละ แม้ต้องแลกด้วยการถูกปลดออกจากตำแหน่งสองเฮา อันหมายถึงการสูญเสียชื่อเสียงและเกียรติยศของตนก็ตาม

การอภิปรายผล

ดุจรักรัตนห้วงดาราวางพราเสวสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทและคุณค่าสตรีที่อยู่ภายใต้แนวคิดปิตาธิปไตยในระบบสังคมศักดินาจีน จากความสัมพันธ์ที่นำเสนอข้างต้น ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์บทบาทและคุณค่าสตรีของผู้ประพันธ์ได้ ดังนี้

1. บทบาทและคุณค่าของสตรีในฐานะหลานสาวเสมือนบุตรสาวโดยกำเนิด สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของสตรีในการสร้างรากฐานความมั่นคงและรักษาผลประโยชน์ของครอบครัว หลานสาวที่เติบโตขึ้นภายใต้การอบรมสั่งสอนให้เคารพ เชื่อฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ใหญ่ตามหลักแนวคิดของขงจื้อ ถือเป็นการแสดงออกถึงคุณธรรมสำคัญด้านความกตัญญูทดแทนที่ พร้อมกันนี้ หลานสาวต้องมีกิริยามารยาทและความรอบรู้เรื่องขนบจารีตทางสังคม เพื่อหวังว่าในอนาคตจะสามารถช่วยเหลือและค้ำจุนครอบครัวได้อย่างมั่นคง สอดคล้องกับ Prapagorn (2021) ที่กล่าวว่า บิดาจะเป็นผู้กำหนดให้ลูกสาวเป็นผู้รักษาผลประโยชน์และความมั่นคงของครอบครัวและวงศ์ตระกูล และสอดคล้องกับ Ruenrueangrit & Huang (2018) ที่กล่าวว่า การแต่งงานของคนยุคนั้นเปรียบเสมือนแต่งงานเพียงเพราะ “หน้าที่” ที่จำเป็นต้องทำมากกว่าการแต่งงานที่เกิดจากความรักใคร่และความชอบพอกัน สะท้อนให้เห็นค่านิยมของยุคนั้นที่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามหน้าที่เพื่อสร้างความมั่นคงและรักษาผลประโยชน์ของครอบครัว มากกว่าการ

ให้คุณค่ากับความรู้สึกส่วนบุคคล สตรีจำเป็นต้องยอมรับบทบาทและภาระหน้าที่ที่ครอบครัวและสังคมกำหนด ด้วยการปฏิบัติตามคำสั่งของบุรุษ

2. บทบาทและคุณค่าของสตรีในฐานะภรรยา เป็นการสะท้อนความสัมพันธ์ที่สตรีต้องคล้อยตามบุรุษ โดยสตรีที่ดีจักต้องเชื่อฟังและเคารพสามีอย่างเคร่งครัดตามแนวคิดสามคัล้อยตามสี่คุณธรรมที่ได้ตีกรอบให้สตรีในสังคมศักดินาจีนต้องประพฤติปฏิบัติตนอยู่ภายใต้กรอบจารีตทางสังคม เซวียนฮองเฮาจึงเป็นภาพแทนภรรยาที่เชื่อฟังสามี แสดงให้เห็นถึงอุดมคติของภรรยาที่ดีในสายตาสังคม สตรีทั้งดงามทั้งรูปโฉมและกิริยามารยาท มีความรอบรู้ในขนบธรรมเนียมจารีตทางสังคม ตลอดจนสามารถใช้ความสามารถของตนในการส่งเสริมและสนับสนุนสามีได้อย่างเหมาะสม จึงจะได้รับการยกย่องและให้เกียรติจากสามีเช่นเดียวกับเซวียนฮองเฮา สอดคล้องกับ Prapagorn (2021) ที่กล่าวว่า ภรรยาในอุดมคติตามแนวคิดสามคัล้อยสี่คุณธรรมจะได้รับความรักและเห็นคุณค่ามากกว่าสตรีที่มีความสามารถ

3. บทบาทและคุณค่าสตรีในฐานะมารดาที่เลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนบุตรให้เติบโตเป็นผู้ที่มีความรู้และคุณธรรมตามหลักคำสอนของขงจื๊อในฐานะผู้เลี้ยงดู ผู้ถ่ายทอด และสืบทอดค่านิยมของสังคมศักดินาจีนที่ว่าบุรุษเป็นใหญ่เหนือสตรี เซวียนฮองเฮาแสดงให้เห็นบทบาทและคุณค่าของสตรีในฐานะมารดาที่ดีซึ่งไม่เพียงมุ่งมั่นอบรมเลี้ยงดูบุตรชายให้เติบโตเป็นคนดี และสามารถดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข แต่ยังยอมเสียสละเกียรติยศของตนเองเพื่อปกป้องและรักษาเกียรติยศของบุตรชายให้รอดพ้นจากภัยอันตรายต่าง ๆ สอดคล้องกับ Peng et al. (2022) ที่กล่าวว่า บทบาทของสตรี เมื่อเป็น “แม่” จะต้องพยายามดูแลลูกทำทุกอย่างเพื่อให้ลูกได้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขและปกป้องลูกจากอันตราย

บทบาทและคุณค่าของสตรีในสังคมศักดินาจีนภายใต้แนวคิดปิตาธิปไตยถูกกำหนดโดยกรอบความเชื่อที่ให้ความสำคัญกับอำนาจและสถานะของบุรุษเหนือสตรี สตรีที่ปฏิบัติตามแนวคิดสามคัล้อยตามสี่คุณธรรมเท่านั้นถึงจะได้รับการยอมรับและเคารพในสังคม ตัวละครหญิงอย่างเซวียนเฮินอันในเรื่อง ดุรักดังห้วงดาราพรางพราย สะท้อนให้เห็นว่าสุดท้ายความพยายามของสตรีก็ไม่สามารถหลุดพ้นจากการควบคุมและการครอบงำของบุรุษได้อย่างแท้จริง บุรุษยังคงเป็นผู้กำหนดบทบาทและคุณค่าของสตรีที่เป็นหลานสาวภรรยา และมารดา ว่าเป็นเครื่องมือในการรักษาผลประโยชน์ทางสังคมแก่ครอบครัว

References

- Anunsiriwat, P. (2019). Meng Leh Kun: An analysis of the women's roles perceived in the literary translation of the Chinese chronicle Nguan Chiao. *Journal of Humanities Naresuan University*, 16(1), 1-14. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jhnu/article/view/191609>
- Athitpat, N. (2015). Chinese women's value in the novel "Sandalwood Death" by Mo Yan. *Chinese Studies Journal*, 8(1), 171-195. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/CSJ/article/view/52102>
- Berlo, D. K. (1960). *The process of communication: An introduction to theory and practice*. Holt Rinehart and Winston.
- Guanxin ze luan. (2022). *Xīnghàn cànlàn, xìng shènzhì zāi* [Love Like The Galaxy] (Vols. 1-4). Jiangsu Phoenix Literature and Art.
- Guanxin ze luan. (2023). *Dut rak dang huang dara phrang phrai* [Love Like The Galaxy] (Vols. 1-7). (Tangjuan, Trans.) Jamsai. (Original work published 2022)
- Manuratanawong, K., & Choonharuangdej, S. (2019). Comparative study of Chinese didactic literature for women: Nǚ Jiè, Nèi Xùn, Nǚ Lúnyǔ, Nǚ fàn Jié lù and their Thai equivalents. *Journal of Sinology*, 13, 148-184. <https://journals.mfu.ac.th/jsino/issue/view/3/2>
- Peng, H. (2010). *Research on confucian views on women*. China Social Sciences Press.
- Peng, L., Chaimano, K., Chaimano, B., & Satayophat, S. (2022). The concept of "women" in Chinese literature in modern China 1912-present. *Ramkhamhaeng University Journal Humanities Edition*, 41(1), 67-86. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/huru/article/view/260197>
- Phothimaj, K., & Khawperk, S. (2020). A study of the reflection of the arranged marriage, status and role of women through Chinese folklore "The Butterfly Lovers" (梁祝) in the translated version of Decho Boonchuchuai. *HUSO Journal of Humanities and Social Sciences*, 4(2), 27-48. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/husojournalpnru/article/view/246386>
- Prapagorn, P. (2021). Valuation of woman from Chinese aristocratical patriarchy in the Dream of the Red Chamber. *Journal of Letters*, 50(1), 17-40. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jletters/article/view/249569>
- Prapagorn, P. (2022). The image of Wang Xi-Feng in the Dream of the Red Chamber and the Life of Dai Yu. *Journal of Liberal Arts Thammasat University*, 22(3), 261-293. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/liberalarts/article/view/251362>

- Rodsap, N. (2012). Patriarchy: The reflection of the inequality between male and female in Asian society. *Journal of Buriram Rajabhat University*, 4(2), 30-46. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/bruj/article/view/75658>
- Royal Society of Thailand. (2013). *Photchananukrom chabap ratchbanditsathan phoso 2554* [Royal Institute Dictionary 2011]. Nanmeebooks Publication.
- Ruenrueangrit, D., & Huang, G. (2018). The reflection of love and marriage among Chinese people through buzzwords in different era. *ARU Research Journal Humanities and Social Sciences*, 5(1), 87-94. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/rdi-arj/article/view/144883>
- Silabut, P. (2008). *The status and the role of female characters in Piyaporn Sakkasem's Novels* [Master's thesis, Silpakorn University]. Silpakorn University Repository. <https://sure.su.ac.th/xmlui/handle/123456789/4418>
- Srisinthon, P. (2015). The changing images of god mother and goddess in Chinese fairy tales. *Academic Journal of Humanities and Social Sciences Burapha University*, 23(43), 127-145. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/husojournal/article/view/56000>